

De verkeerde blikrichting van Rutte en Cameron

René Smits

dinsdag 12 februari 2013, 12:57

update: dinsdag 12 februari 2013, 13:03

René Smits

“Staten die met ons de euro delen, moeten uit het eurogebied kunnen stappen.” Dat was eind januari op het World Economic Forum in Davos de boodschap van de Nederlandse premier als het gaat om de toekomst van de Economische en Monetaire Unie.

[Lees de column in het Engels: Rutte and Cameron are gazing in the wrong direction](#)

René Smits

Rutte kijkt naar de uitgang. Hij wil buren de uitgang wijzen of de deur wagenwijd openhouden als ze willen vertrekken. En dergelijke houding getuigt van onbegrip voor de werking van de markt. En voor het Europese project.

Dom

Eerst de markten. De financiële markten geven blijk van irrationaliteit en kuddegedrag als het gaat om de muntunie. Tien jaar lang maakten zij nauwelijks onderscheid tussen de kredietwaardigheid van Duitsland en Griekenland. Beide overheden konden tegen ongeveer dezelfde tarieven obligaties plaatsen. Vanaf het begin van de financiële crisis deden de financiële markten alsof Duitsland middenin Europa lag en Griekenland ergens in Latijns Amerika; ze vergaten dat ze door één munt verbonden zijn.

In de muntunie een exit inbouwen is dom. Zodra de kans bestaat dat een lidstaat door die deur naar buiten wil of wordt geduwd, is het risico van besmetting levensgroot. De markten zullen zich onmiddellijk afvragen: “Wie volgt?” De verzekeringspremie op het aanhouden van tegoeden van zwak beoordeelde lidstaten zal torenhoog oplopen. En de ene munt kan gaan

ontrafelen. Niet voor niets werd in Maastricht een protocol no. 10 aan het Verdrag toegevoegd waarin de onomkeerbaarheid van het europroject werd vastgelegd.

Kortzichtig

Dit protocol was bedoeld om alle lidstaten te laten meewerken aan de overgang naar de definitieve fase van de EMU, ook als zij daar zelf nog niet klaar voor waren of een opt-out hadden bedongen, zoals het Verenigd Koninkrijk en Denemarken. Maar het protocol onderstreepte ook dat invoering van de euro eenrichtingsverkeer is: zodra de eenheidsmunt is ingevoerd, is dit definitief. Het schrappen van dit protocol bij het Verdrag van Lissabon was een kortzichtige zet van politici die meenden dat de EMU al gebeiteld zat.

Diezelfde politici, Mark Rutte en zijn Britse ambtgenoot David Cameron met zijn recente speech over Europa voorop, blikken steeds naar de uitgang en naar het verleden. De tijden zijn voorbij dat men in Europa autonoom was. Soevereiniteit is een fictie in een wereld die zo onderling verbonden is als de onze. Samen optrekken is geboden.

Schijngevechten

Niet alleen bij externe effecten, zoals wanneer stank uit een Franse fabriek het Kanaal oversteeft en in Engeland tot valse meldingen van gaslekken leidt, maar ook om op het wereldtoneel iets te betekenen. Soevereiniteit terughalen is een imagodoelstelling. Maar in schijngevechten zijn moderne politici nu eenmaal goed.

Zoals rondom de nieuwe meerjarenbegroting van de Europese Unie waarover commissaris Neelie Kroes afgelopen zaterdag in deze krant opmerkte dat Europa te belangrijk is om aan politici over te laten. Het Europese project heeft visie nodig, geen rekenmeesters die uit zijn op eigen gewin, in de vorm van stemmen en stemming in de thuisstaat.

Artikel 12-status

Visie die zou kunnen inhouden dat we in Europa mechanismen invoeren die we op nationaal niveau al hebben voor derailende gemeenten ('artikel 12-status'): het onder curatele stellen van een lidstaat die er financieel een potje van maakt. Met de wetgevingsvoorstellen die de Commissie deed (het zogeheten 'duopack'), komen we al een heel eind. Een stap vooruit is, een lidstaat te verplichten tot aanpassingen op basis van het overschrijden van normen in plaats van pas in een crisis.

Dat is leren van de crisis en vooruitkijken, in plaats van naar binnen en naar de uitgang. Met Neelie Kroes zeg ik: Europa verdient beter.

Bron: <http://fd.nl/beurs/columns/rene-smits/853404-1302/de-verkeerde-blikrichting-van-rutte-en-cameron>

De verkeerde blikrichting van Rutte en Cameron

René Smits

dinsdag 12 februari 2013, 12:57

update: dinsdag 12 februari 2013, 13:03

René Smits

“Staten die met ons de euro delen, moeten uit het eurogebied kunnen stappen.” Dat was eind januari op het World Economic Forum in Davos de boodschap van de Nederlandse premier als het gaat om de toekomst van de Economische en Monetaire Unie.

[Lees de column in het Engels: Rutte and Cameron are gazing in the wrong direction](#)

René Smits

Rutte kijkt naar de uitgang. Hij wil buren de uitgang wijzen of de deur wagenwijd openhouden als ze willen vertrekken. En dergelijke houding getuigt van onbegrip voor de werking van de markt. En voor het Europese project.

Dom

Eerst de markten. De financiële markten geven blijk van irrationaliteit en kuddegedrag als het gaat om de muntunie. Tien jaar lang maakten zij nauwelijks onderscheid tussen de kredietwaardigheid van Duitsland en Griekenland. Beide overheden konden tegen ongeveer dezelfde tarieven obligaties plaatsen. Vanaf het begin van de financiële crisis deden de financiële markten alsof Duitsland middenin Europa lag en Griekenland ergens in Latijns Amerika; ze vergaten dat ze door één munt verbonden zijn.

In de muntunie een exit inbouwen is dom. Zodra de kans bestaat dat een lidstaat door die deur naar buiten wil of wordt geduwd, is het risico van besmetting levensgroot. De markten zullen zich onmiddellijk afvragen: “Wie volgt?” De verzekeringspremie op het aanhouden van tegoeden van zwak beoordeelde lidstaten zal torenhoog oplopen. En de ene munt kan gaan

ontrafelen. Niet voor niets werd in Maastricht een protocol no. 10 aan het Verdrag toegevoegd waarin de onomkeerbaarheid van het europroject werd vastgelegd.

Kortzichtig

Dit protocol was bedoeld om alle lidstaten te laten meewerken aan de overgang naar de definitieve fase van de EMU, ook als zij daar zelf nog niet klaar voor waren of een opt-out hadden bedongen, zoals het Verenigd Koninkrijk en Denemarken. Maar het protocol onderstreepte ook dat invoering van de euro eenrichtingsverkeer is: zodra de eenheidsmunt is ingevoerd, is dit definitief. Het schrappen van dit protocol bij het Verdrag van Lissabon was een kortzichtige zet van politici die meenden dat de EMU al gebeiteld zat.

Diezelfde politici, Mark Rutte en zijn Britse ambtgenoot David Cameron met zijn recente speech over Europa voorop, blikken steeds naar de uitgang en naar het verleden. De tijden zijn voorbij dat men in Europa autonoom was. Soevereiniteit is een fictie in een wereld die zo onderling verbonden is als de onze. Samen optrekken is geboden.

Schijngevechten

Niet alleen bij externe effecten, zoals wanneer stank uit een Franse fabriek het Kanaal oversteeft en in Engeland tot valse meldingen van gaslekken leidt, maar ook om op het wereldtoneel iets te betekenen. Soevereiniteit terughalen is een imagodoelstelling. Maar in schijngevechten zijn moderne politici nu eenmaal goed.

Zoals rondom de nieuwe meerjarenbegroting van de Europese Unie waarover commissaris Neelie Kroes afgelopen zaterdag in deze krant opmerkte dat Europa te belangrijk is om aan politici over te laten. Het Europese project heeft visie nodig, geen rekenmeesters die uit zijn op eigen gewin, in de vorm van stemmen en stemming in de thuisstaat.

Artikel 12-status

Visie die zou kunnen inhouden dat we in Europa mechanismen invoeren die we op nationaal niveau al hebben voor derailende gemeenten ('artikel 12-status'): het onder curatele stellen van een lidstaat die er financieel een potje van maakt. Met de wetgevingsvoorstellen die de Commissie deed (het zogeheten 'duopack'), komen we al een heel eind. Een stap vooruit is, een lidstaat te verplichten tot aanpassingen op basis van het overschrijden van normen in plaats van pas in een crisis.

Dat is leren van de crisis en vooruitkijken, in plaats van naar binnen en naar de uitgang. Met Neelie Kroes zeg ik: Europa verdient beter.

Bron: <http://fd.nl/beurs/columns/rene-smits/853404-1302/de-verkeerde-blikrichting-van-rutte-en-cameron>